

2022 var et spændende år med ny forskning og nye forskningsresultater. Nye undersøgelser, der involverede flere nye feltstudier og eksperimenter, så dagens lys, og workshops og seminarer med gæster og samarbejdspartnere fostrede nye ideer og samarbejder.

CEPDISC'22 konference om Diskrimination

I oktober afholdt centret sin anden internationale konference om diskrimination, som også var centerets officielle åbningskonference. Konferencen samlede 70 forskere og ph.d.-studerende fra hele verden, fra en lang række forskellige forskningsområder, fx psykologisk antropologi, (anti)diskriminationsret, politisk og socialpsykologi, diskriminationsfilosofi, indvandringsetik, medicinsk etik og konsensusfilosofi.

Objektivering - en form for diskrimination mod kvindelige kandidater

I en artikel offentliggjort i *Journal of Experimental Political Science* argumenterer Claire Gothreau og medforfatterne Amanda Milena Alvarez og Amanda Friesen for, at seksuel objektivering er en form for dehumanisering, der potentielt kan påvirke opfattelsen af kvinder i politik. Gothreau et al. tester den hypotese, at dehumanisering afstøder en opfattelse af kvinder som mindre varme og moralske, samt mindre kompetente og handlekraftige. Således vil eksponering for objektiverende skildringer af kvinder reducere vælgernes samlede positive vurderinger, og dermed sandsynligheden for vælgerstøtte til kvinder. Et survey eksperiment, giver imidlertid ingen beviser for, at eksponering for objektiverende skildringer af kvinder har indflydelse på støtten til kvindelige politikere. Dette tyder på, at objektivering, især når kvinder i politik ikke er det direkte mål for objektiveringen, muligvis ikke påvirker den samlede støtte til kvinder i politik.

Ny teori om "uretmæssig diskrimination uden lige, grundlæggende moralsk status"

Mange teoretikere mener, at diskrimination er forkert, fordi det indebærer, at man behandler dem, der udsættes for diskrimination, som om de har en lavere moralsk status end andre, når alle mennesker faktisk er moralske ligestillede. Der er imidlertid stærke grunde, forklaret af Peter Singer, til at tvivle på, at alle mennesker faktisk er moralske ligestillede (jf. fx anencefalske mennesker). Selvom det kan vise sig, at disse grunde i sidste ende kan vise sig at være usunde, kan vi ikke udelukke muligheden for, at vi ikke alle er moralsk ligestillede. Hvis vi ikke er det, kan diskrimination ikke være forkert, fordi den indebærer, at man ikke behandler mennesker som moralske ligeværdige. Med dette in mente foreslår Kasper Lippert-Rasmussen i sin artikel i *Ethical Theory and Moral Practice* to anti-ulighedsfokuserede redegørelser for diskriminations forkertethed – "anti-ulighed" snarere end "egalitær", fordi de strengt taget ikke postulerer lige status, og "anti-ulighed" snarere end "ulighed", fordi de afviser alle eller næsten alle uligheder i status. Disse to beretninger har mange af de fordele, der kendetegner beretningen om moralsk lighed. At være immun over for Singeriansk tvivl om moralsk lighed er også en styrke ved forklaringerne, fordi det betyder, at de ikke er afhængige af resultatet af den indviklede debat om moralsk lighed.

Diskrimination i forbindelse med covid-19-pandemien

I et studie dedikeret til at forstå diskrimination i forbindelse med COVID-19-pandemien, publiceret i *Nature*, finder Michael Bang Petersen og hans medforfattere Alexander Bor & Frederik Jørgensen evidens for betydelig opbakning til diskrimination på baggrund af, om en person er vaccineret mod COVID-19 eller ej. Vaccinerede foretrak at udelukke uvaccinerede personer fra familierelationer, de udviste stereotype fordomme, nærede antipati, og mente de uvaccinerede kunne fratages fundamentale politiske rettigheder. Uvaccinerede personer viste kun sjældent diskriminerende holdninger til vaccinerede. De diskriminerende holdninger var særligt stærke i lande med stærke samarbejdsnormer og med lave dødsfald som følge af covid-19, hvilket tyder på, at de afspejler "den mørke side" af en stærk covid-19-indsats. En mulig implikation af disse resultater er, at beslutningstagere skal undgå fordømmende retorik, så de ikke skaber sociale spændinger, når de mobiliserer folk under en krise. Undersøgelsen var baseret på data indsamlet i 21 lande fra alle dele af verden. Diskrimination på grund af, om en person blev vaccineret mod COVID-19 eller ej, blev også analyseret i en undersøgelse af Julian Schüssler og Kim Mannemar Sønderskov og medforfatterne Søren Østergaard og Peter Dinesen, publiceret i tidsskriftet *Social Science and Medicine*. Data fra Danmark viste stærk støtte til hårdere behandling af selvalgt uvaccinerede, sammenlignet med vaccinerede, borgere på spørgsmål som testgebyrer og lønkomensation under sygdom, og mild støtte til konsekvenspolitikker så som at få lavere prioritering på hospitaler. Støtte til ulige behandling var også til stede i en periode med lave infektionsrater, hvilket tyder på, at viljen til at diskriminere ikke afhænger af tilstedeværelsen af akutte problemer.

CEPDISC'22 konference om diskrimination. Åbnings Keynote ved Paul Sniderman. Foto: CEPD

CEPDISC in the media

I Weekendavisens podcastserie "24 spørgsmål til professoren" interviewes Thomsen, L. om sin forskning i spædbørn og småbørn, og deres forståelse af dominans og sociale hierarkier (Baby med styresystem, 5.09.22).

Politiken: "Hvad går Tinders udskældte og mystiske opskrift egentlig ud på?" (13.09.22, Midtgaard).

Politiken: "Noa Redington: Et sjældent forsvar for Enhedslistens hyklere. Og jeg mener det!" (20.02.22, Lippert-Rasmussen).

Kristeligt Dagblad: "Derfor følger vi med strømmen, når valgkampen bliver for kompliceret" (27.10.22, Laustsen)

Daily Mail Australia "Covid jab resisters are seen as 'incompetent, untrustworthy' and not marriage material" - study reveals shocking snobbery among the vaccinated", 08.12.22. Petersen)

Om CEPDISC

Center for Eksperimentel-Filosofiske Studier af Diskrimination (CEPDISC) udforsker diskrimination ud fra en eksperimentel-filosofisk vinkel.

CEPDISC indledte sine aktiviteter på Aarhus Universitet den 1. august 2020, og består i øjeblikket af 21 forskere, herunder 3 PhD studerende, med baggrunde i social og politisk psykologi på den ene side og filosofi og politisk teori på den anden side.

Centret stiller tre hovedforsknings-spørgsmål i relation til diskrimination:

- 1) Hvad er diskrimination?
- 2) Hvad er hovedgrundene til at gøre indsigelser mod diskrimination, og hvordan hænger disse sammen?
- 3) Hvad kan og bør der gøres for at modvirke diskrimination?

CEPDISC's primære mål er at behandle ovenstående spørgsmål ud fra et eksperimentelt-filosofisk perspektiv.

CEPDISC's vision er at demonstrere, hvordan en eksperimentel-filosofisk tilgang kan kaste lys over nogle af de vigtige spørgsmål af relevans for forskning og samfund i forhold til diskrimination.